

บทคัดย่อ

การศึกษาริวิจัย เรื่อง "องค์การเอกชนในประเทศไทย : ศึกษาเปรียบเทียบ
 ศึกษารูปแบบขององค์การสังคมสงเคราะห์เอกชนและองค์การพัฒนาเอกชนในกรณีศึกษาสังคม"
 นี้ ได้ศึกษาจากกลุ่มประชากร คือองค์การเอกชนทั้งองค์การสังคมสงเคราะห์และองค์การ
 พัฒนา ประเภทละเท่า ๆ กันรวม 66 องค์การ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบ
 การบริหารงานขององค์การทั้งสองประเภท โดยครอบคลุมในเรื่อง ลักษณะขององค์การอัน
 ประกอบด้วย โครงสร้างขององค์การ ทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ ความสัมพันธ์และ
 การสนับสนุนขององค์การภายนอก และกระบวนการงานการจัดการ งานการศึกษาวิจัยการออกแบบ
 แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ผู้บริหารโครงการ และการสังเกตวิธีการปฏิบัติงานขององค์การ
 ผลการศึกษาพบว่าแนวคิดที่มีอิทธิพลขององค์การทั้งสองประเภทคือ แนวคิดด้านมนุษยธรรม
 งานการกำหนดนโยบายขององค์การทั้งสองประเภท ก็เกิดจากความต้องการของสังคม
 ความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและความพร้อมขององค์การ ภายหลังจากการก่อตั้งแล้ว
 องค์การมีการทบทวนนโยบายบ้างบางส่วน โดยที่องค์การพัฒนาเอกชนมีการดำเนินการ
 ทบทวนบ่อยกว่า ทั้งที่ส่วนน้อยเป็นองค์การที่ก่อตั้งที่หลัง ทั้งองค์การสังคมสงเคราะห์เอกชน
 และองค์การพัฒนาเอกชน ระบุว่านโยบายขององค์การมีได้มาจากกรกำหนดนโยบาย แต่มาจาก
 ความไม่ชัดเจนในความคิดและการจัดการในองค์การ

โครงสร้างมีลักษณะกระจายอำนาจมากกว่ารวมอำนาจ และผู้มีอำนาจในการ
 บริหารองค์การมาจากทั้งการแต่งตั้งและการเลือกตั้ง โดยที่ระบบของโครงสร้างมีการ
 เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ในองค์การมีความก้าวหน้าอย่างเท่าเทียมกัน ในองค์การทั้งสอง
 ประเภทมีการจัดหน่วยวิชาการและหน่วยวางแผนไว้ในองค์การอย่างเป็นทางการ การ
 พัฒนา เจ้าหน้าที่ผู้วิจัยการส่งมอบเข้ารับกรฝึกอบรม การสัมมนา การทัศนศึกษา ดูงาน การ
 นิเทศงาน เป็นรายบุคคล และการส่งเจ้าหน้าที่ไปสัมมนาร่วมกับองค์การภายนอก องค์การ
 ทั้งสองประเภทประสงค์จะให้มีการประเมินผลงานเรื่องบุคลากร มีความหลากหลายใน
 องค์การ ประกอบด้วยวิชาชีพต่าง ๆ แต่พบว่าในองค์การเอกชนมีปัจจัยงานการกำหนด
 เงินเดือนที่สมเหตุสมผล และมีอัตราเข้า-ออก (Turn Over) อยู่พอสมควร โดยองค์การ

พัฒนาเอกชนมีมากกว่าองค์กรสังคมสงเคราะห์ โดยทั่วไป ขององค์กรพัฒนาเอกชนเปิด
โอกาสให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่าองค์กรสังคมสงเคราะห์

งานเรื่องการเงินและงบประมาณ ขององค์กรสังคมสงเคราะห์ได้รับทุนสนับสนุนจาก
ในประเทศ งานขององค์กรพัฒนาเอกชนได้รับทุนสนับสนุนจากต่างประเทศ ในทางด้าน
การเงินขององค์กรสังคมสงเคราะห์เอกชน เนื่องจากไม่มีกรหาทุนอย่างต่อเนื่อง และ
รายจ่ายเพิ่มมากขึ้น ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ส่วนองค์กรพัฒนาเอกชนมี
ในทางด้านภารกิจรายงานเสนอแหล่งทุนสาขาและขาดการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุน ความ
สัมพันธ์กับองค์กรภายนอกนั้นองค์กรทั้งสองประเภทให้ความสำคัญเท่า ๆ กัน และต่างก็
พยายามเข้าเป็นพันธมิตรกับองค์กรภายนอก ทั้งการหาโครงการร่วมกัน เป็นกรรมการ
และส่งเสริมเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

โดยสรุปจากการศึกษาขององค์กรเอกชนทั้งสองประเภทนี้ มีปัญหาบางอย่างที่ควร
พิจารณาและดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กร และผู้รับบริการเสนอแนะที่กว้างขวาง
ครอบคลุมทั้งด้านรัฐบาล ด้านองค์กรเอกชนแม่ข่าย ด้านองค์กรเอกชนทั้งสองประเภท
โดยตรง ทั้งนี้เพื่อองค์กรเอกชนมีส่วนสำคัญและมีคุณค่าต่อสังคมไทยมากยิ่งขึ้นมากกว่า
ปัจจุบัน